

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200226
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222200226.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov G. L., U.. XX.X.XXXX, Q. XX, Q. K. Y. L., U.. XX.XX.XXXX, U. F. XX, o nariadenie ústavnej starostlivosti, taktó

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť u maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L.Z., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník.

Matke maloletých G. L.L., U.. XX.X.XXXX sa u k l a d á povinnosť prispievať na výchovu a výživu maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L.O., U.. XX.X.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy k 15. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník.

Otcovi maloletých Y. L., U.. XX.XX.XXXX sa u k l a d á povinnosť prispievať na výchovu a výživu maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L.O., U.. XX.X.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy k 15. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 30.9.2021, č.k. 4P/165/2020-50 v jeho výroku o zverení maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti R. L., U.. XX.X.XXXX, R. U. F. XX a vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bardejov zo dňa č.k. 1P/136/2021-9 zo dňa 27.12.2021 ku dňu právoplatnosti tohto rozsudku.

Účastníkom nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 1P/136/2021-9 zo dňa 27.12.2021 súd nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení :

I. Maloletí E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX sa dočasne z v e r u j ú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník.

II. U k l a d á R. L., U.. XX.X.XXXX o d o v z d a ť maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník.

III. Matke maloletých G. L., U.. XX.X.XXXX sa u k l a d á povinnosť predbežne prispievať na výchovu a výživu maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy k 15. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník a to odo dňa umiestnenia maloletých Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník.

IV. Otcovi maloletých Y. L., U.. XX.XX.XXXX sa u k l a d á povinnosť predbežne prispievať na výchovu a výživu maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy k 15. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred k rukám Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník a to odo dňa umiestnenia maloletých Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník.

V. Z a č í n a konanie o výkon uznesenia Okresného súdu Bardejov zo dňa 27.12.2021, č.k. 1P/136/2021 - 9.

VI. Z a č í n a konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L.O., U.. XX.X.XXXX.

Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.2.2022.

Z odôvodnenia uznesenia oi. vyplýva :

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov sa podaným návrhom domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletých L. dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Zároveň žiadal začatie konanie o ústavnú starostlivosť u maloletých.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4P/165/2020 - 50 zo dňa 30.09.2021 bolo manželstvo Y. L.Z., U.. XX.XX.XXXX K. G. L., A. G., U.. XX.XX.XXXX rozvedené. Na čas po rozvode boli maloleté deti G. L., U.. XX.XX.XXXX, A. L., U.. XX.XX.XXXX, E. L., U.. XX.XX.XXXX K. E. L., U.. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti R. L., U.. XX.XX.XXXX, bytom U. F. XX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov. Matka maloletých detí G. L.L., U.. XX.XX.XXXX, bytom Zákutie XX, Zborov bola zaviazaná počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti prispievať na výchovu a výživu maloletým sumou vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé z maloletých detí, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov. Otec maloletých detí Y. L., U.. XX.XX.XXXX, R. U. F. XX bol zaviazaný počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti prispievať na výchovu a výživu maloletým sumou vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé z maloletých detí, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov číslo SPODaSK/SPO/2021/3243 zo dňa 19.05.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.06.2021 úrad uložil výchovné opatrenie, ktorým uložil povinnosť R. L.O., U.. XX.XX.XXXX, R. U. F. XX a jej zvereným maloletým deťom G. L., U.. XX.XX.XXXX, A. L.O., U.. XX.XX.XXXX, E. L., U.. XX.XX.XXXX K. E. L., U.. XX.XX.XXXX, bytom Nižný Tvarožec XX zúčastniť sa na sociálnom programe v zmysle § 12 ods. 1 písm. d) zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť zúčastniť sa na sociálnom programe. Sociálny program sa mal realizovať terénnou formou Tenenet, o.z., so sídlom Lichnerova 41, Senec. Výchovné opatrenie sa uložilo na obdobie šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Už na prvom stretnutí, kedy pracovníka subjektu predstavili pani L. a snažili sa jej vysvetliť dôvod, pre ktorý bolo uložené výchovné opatrenie, bolo správanie pani L. náladové s občasnými výbuchmi zlosti. Zo správ o priebehu práce s rodinou, ako aj samotným šetrením v rodine bolo zistené, že stretnutia s pracovníkom o.z. Tenenet prebiehali sriedavo v pokojnej atmosfére alebo v stupňujúcej sa agresivite a nervozite pani L.. Na ich adresu začala používať vulgarné výrazy pred pracovníkom s odôvodnením, že ju oklamali. Došlo aj k situácii, že stará matka vystupovala agresívne a vulgárne a preto bolo nutné stretnutie predčasne ukončiť. Pri návštevách na maloletých deťoch badali strach. Niekedy sa nezdržovali v domácnosti starej matky, ale v domácnosti svojho otca Y. L., ktorý žije v blízkosti svojej matky. Keď chceli s deťmi

vykonať pohovor, stará matka to neumožnila a s deťmi rozprávala po rómsky. Priznala, že maloleté Sofia a Sára chodili do školy nepravidelne. Situácia sa zhoršila hlavne po 30.09.2021, kedy bol vytýčený termín pojednávania o rozvoze manželstva a úpravy práv a povinností voči maloletým deťom. Pani R.Y. L. ako účastníčke konania bolo doručené predvolanie na pojednávanie, ktoré si prevzala 10.08.2021. Pojednávanie sa konalo 30.9.2021 o 10:30 hodine. Pani L. sa dostavila na Okresný súd Bardejov o 11:00 hod., keď už bolo pojednávanie ukončené. Odvtedy sa spolupráca s pani L. úplne zhoršila. Nadávala im, že ako je to možné, že sa nemohla na súde vyjadriť a ako mohol súd pojednávať bez jej prítomnosti. Pri nasledujúcej návšteve pani L. oznámila pracovníkovi občianskeho združenia, že nedala súhlas s tým, že si vezme všetky deti k sebe. Na súde sa chcela vyjadriť v zmysle, že chce iba dve deti a druhé dve nech si vezme rodina matky a stará sa o nich. Pracovník o.z. Tenenet dokonca vybavil pre deti pediatra v Bardejove, aby nemusela pani L. chodiť až do obce Zborov, pretože údajne má strach, že tam stretne rodinu matky. Nová pediatrička sa vyjadrila, že náhradný rodič má prísť s maloletými deťmi a že ju prijme, no doteraz tak neučinila. Pri poslednej návšteve pracovníka o.z. Tenenet deklarovala, že ona deti nechce. Pracovníkom jej bolo vysvetlené, že pokiaľ deti nebude chcieť matka, úrad práce bude nútený umiestniť deti do ústavnej starostlivosti. Zveriť maloleté deti otcovi nie je možné z dôvodu jeho agresívneho správania voči maloletým deťom, ktoré sa stupňuje hlavne po požití alkoholických nápojov. Zo správy o povesti vypracovanej starostkou obce Nižný Tvarožec vyplýva, že pani L.á je výbušnej povahy, častokrát nervózna a podráždená, V minulosti bola právoplatne odsúdená za útok na osobu a to bodnutím nožom, za čo bola aj vo výkone trestu odňatia slobody. Častokrát má spory so susedmi. Vzhľadom na pretrvávajúce problémové správanie pani R. L., pri ktorom je značne ovplyvnený zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletých detí ako aj neochotou naďalej zabezpečovať starostlivosť maloletým deťom navrhuje vydať neodkladné opatrenie.

7. S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade sú zdravý a priaznivý vývoj, riadna výchova a starostlivosť o maloleté deti L. ohrozené a preto je nevyhnutné ich okamžité odovzdanie do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník, ktoré zabezpečí ich výživu, starostlivosť a výchovu v adekvátnom rozsahu a hlavne primeranú veku maloletých. Rodičia nevykonávajú starostlivosť o maloletých, keďže maloletí sú zverení do náhradnej osobnej starostlivosti R. L.. Avšak ako vyplýva zo šetrení navrhovateľa, aj R. L. zanedbáva starostlivosť o maloletých, nezabezpečuje im všetky potreby tak, ako je povinná v zmysle súdneho rozhodnutia a Zákona o rodine. Zároveň sa vyjadrila, že deti nechce. Deti vykazujú známky strachu, nemajú zabezpečenú lekársku starostlivosť. Pani L. uvedené nemá záujme riešiť. K náprave nevedlo ani uložené výchovné opatrenie. Teda rodičia ani p. L. absolútne zanedbávajú výchovu a starostlivosť detí, aká sa od nich očakáva a vôbec neplnia svoje povinnosti vyplývajúce z ust. Zákona o rodine. Rovnako nebola zistená fyzická osoba, ktorá by mohla zabezpečovať aspoň dočasnú náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých. Maloletí potrebujú adekvátnu starostlivosť a sú na takúto starostlivosť odkázaní a preto je ich dočasné zverenie do Centra pre deti a rodinu Svidník potrebné a nevyhnutné a je v ich záujme.

8. Preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a rozhodol podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia (odsek I, II výroku uznesenia), a teda dočasne zveril maloletých do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník a R. L. (ktorej sú deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti) uložil povinnosť maloletých odovzdať do uvedeného zariadenia.

9. O uložení povinnosti rodičov maloletých prispievať na výživu maloletých súd rozhodol podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 81 Zákona o rodine s tým, že súd určil vyživovaciu povinnosť obom rodičom v nevyhnutnom rozsahu a to v minimálnom rozsahu (podľa § 62 ods. 3 ZR) mesačne (ods. III, IV výroku uznesenia).

12. Postupom podľa ust. § 23 ods. 2 CMP súd začal z úradnej povinnosti aj konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX (ods. VI výroku uznesenia).

2. Rodičia maloletých a stará matka maloletých sa k veci písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávanie vytýčené na deň 23.8.2022 sa dostavila kolízna opatrovníčka. Nedostavila sa stará matka, ktorá brala termín pojednávania na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila, ani nežiadala o odročenie pojednávania; u rodičov sa predpokladá doručenie predvolania na pojednávanie, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnili, ani nežiadali o odročenie pojednávania. Súd preto v zmysle § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení kolízneho opatrovníka a obsahu spisu (správy kolízneho opatrovníka, spismi tunajšieho súdu a rozhodnutím vo veciach sp. zn. : 1P/136/2021, 4P/135/2021, 4P/165/2020, 1P/102/2021, 4P/158/2020, 4P/64/2021, lustráciami o pobyte rodičov, správou na čl. 45) a zistil tento skutkový stav :

5. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.. 4P/158/2020-28 zo dňa 10.12.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.1.2021 súd rozhodol tak, že zveril mal. E., E., A. K. G. L.O. do osobnej starostlivosti ich matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu v minimálnom rozsahu na každé dieťa.

6. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.. 4P/165/2020-50 zo dňa 30.9.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.11.2021 súd rozhodol takto :

R o z v á d z a manželstvo Y. L., U.. XX.XX.XXXX K. G. L., rodenej G.ej, nar. XX.XX.XXXX, ktoré bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX, a ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Gaboltov vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX.

Na čas po rozvoде manželstva ich rodičov sa maloleté deti G. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX, E. L., U.. XX.X.XXXX K. E. L., U.. XX.XX.XXXX, najneskôr do dosiahnutia plnoletosti z v e r u j ú do náhradnej osobnej starostlivosti R. L., U.. XX.X.XXXX, R. U. F. XX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov.

Matka maloletých G. L., U.. XX.X.XXXX, R. Q. XXX/XX, Q., sa z a v ä z u j e počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najneskôr však do plnoletosti každého z maloletých detí, prispievať na výchovu a výživu maloletým sumou vo výške po 30% zo sumy životného minima na nepnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé z maloletých detí, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

Otec maloletých Y. L., U.. XX.XX.XXXX, R. U. F. XX, sa z a v ä z u j e počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najneskôr však do plnoletosti každého z maloletých detí, prispievať na výchovu a výživu maloletým sumou vo výške po 30% zo sumy životného minima na nepnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne na každé z maloletých detí, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/40/2021-11 zo dňa 04.05.2021.

Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku rodičia nezabezpečovali osobnú starostlivosť o maloletých, túto zabezpečovala ich stará matka R. L.Á..

7. Veci vedené tunajším súdom pod sp. zn. 1P/102/2021 a 4P/135/2021 sa týkajú mal. E. L., U.. XX.XX.XXXX (zmena rozhodnutia vo veci sp. zn. 4P/165/2020).

8. Lustráciami v Registri obyvateľov a ZVJS bolo zistená adresa trvalého pobytu matky Zákutie 654/46, Zborov a otca na adrese U. F. XX. Nie sú vedení v evidencii ZVJS. V Českej republike nemá matka záznamy v evidencii osôb, aj keď by sa tam mala zdržiavať pracovne. Prostredníctvom Obce Nižný Tvarožec nebol zistený ani pobyt otca.

9. Zo správy ORPZ Bardejov adresovanej kolíznemu opatrovníkovi dňa 9.3.2021 vyplýva, že bolo vedené konanie z podozrenia zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) TZ voči podozrivému Y. L., U.. XX.XX.XXXX, ktorého sa mal dopustiť voči družke N. Č. a jej synovi mal. A. Č., ktorý s nim žili v spoločnej domácnosti (malo dôjsť k napadnutiu maloletého dňa 5.3.2021). Bol daný podnet na prešetrenie pomerov maloletých detí Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1P/136/2021 zo dňa 27.12.2021 boli maloleté deti G. L., U.. XX.XX.XXXX, A. L., U.. XX.XX.XXXX K. E.W. L., U.. XX.XX.XXXX dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Dôvodom umiestnenia maloletých detí do Centra pre deti a rodiny Svidník bola skutočnosť, že stará matka R. L., U.. XX.XX.XXXX, R. U. F. XX, ktorej boli zverené mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti výrazným spôsobom zanedbávala všestrannú starostlivosť o maloleté deti, a to tým že im nezabezpečovala základné životné potreby, jedlo, oblečenie, hygienu a zdravotnú starostlivosť. Maloleté deti sú v dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník od 10.01.2022. Z aktuálnej správy Centra pre deti a rodiny Svidník o psychickom, fyzickom

a sociálnom vývine maloletých detí vyplývajú nasledovné skutočnosti. Mal. G. L. O., G. A. L. K. G. E. L. sú toho času umiestnené v 2. samostatnej skupine, kde sa dobre adaptovali. Mal. A. L., U. XX.XX.XXXX po príchode spomínal, že by chcel ísť do Zborova, ale postupne si zvykol. Maloletý sa v skupine javí bezproblémovo. Je pracovitý, šikovný a veľmi ochotný. Aktívne sa zapája do činností v skupine. Skupinové pravidlá si osvojil, vie sa rýchlo uraziť, avšak s dieťaťom sa sústavne pracuje. Hygienické návyky si osvojil. Vo voľnom čase rád hrá spoločenské hry, stavia stavebnice. Váži si každú hračku. Veľmi pekne spieva a tancuje. V súčasnosti navštevuje 1. ročník na Základnej škole vo Svidníku. Do školy sa teší. Svoje školské povinnosti a úlohy si plní. Zdravotný stav je toho času dobrý, prekonal bežné detské ochorenia. Mal. G. L., U. XX.XX.XXXX je tichšej povahy. Je milá, prítulná a hravá. Každému v skupine chce pomáhať. Veľmi rýchlo sa urazí, nemá rada kritiku. Rada sa učí novým veciam. Veľa nerozpráva, ale rozumie, keď sa niečo od nej vyžaduje. Miroslava spolupracuje s vychovávateľmi, je nápomocná, osvojila si skupinové pravidlá, ktoré sa usiluje dodržať. Musí byť často usmerňovaná. Hygienické návyky má osvojené. Vo voľnom čase sa rada hrá, stavia stavebnice a kreslí. Váži si každú hračku. Veľmi pekne spieva a tancuje. Zdravotný stav je toho času dobrý. Prekonala bežné detské ochorenia. V súčasnosti navštevuje Materskú školu vo Svidníku. Učiteľka je s ňou spokojná. Mal. E. L., U. XX.XX.XXXX je spokojná, veľmi sa jej v centre páči. Do zariadenia prišla so súrodencami v dosť zlom, zanedbanom stave. Mal. Sofia plní zadané úlohy, motivuje ju pochvala. Je tichej povahy, menej komunikuje. Problém je v tom, že nedokáže plynulo komunikovať po slovensky. Nemá dostatočne rozvinutú slovnú zásobu. Naučila sa pekne stolovať. Učí sa základom slušného správania. V súčasnosti navštevuje 2. ročník na Základnej škole vo Svidníku. Do školy sa teší. Svoje školské povinnosti a úlohy si plní. Trpí strabizmom. Prekonala bežné detské ochorenia. Zdravotné prehliadky a pravidelné očkovania boli zrealizované podľa odporúčania lekára. Vo voľnom čase rada kreslí a hrá loptové hry. Od príchodu do zariadenia sa s nimi nikto z rodiny nekontaktoval. Mal. deti majú ešte jednu sestru E. L., U. XX.XX.XXXX, ktorá bola zverená rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/135/2021 zo dňa 28.01.2022 do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. G., U. XX.XX.XXXX, R. Q. XX, Zborov. Na základe prešetrenia situácie na strane rodičov bolo zistené, že matka MB. L., U. XX.XX.XXXX sa zdržiava tohto času v Českej republike, kde momentálne pracuje ako operátorka vo výrobe. So svojimi maloletými deťmi mal. Radoslavom, mal. Miroslavou a mal. Sofiou nie je v žiadnom kontakte. S Centrom pre deti a rodiny Svidník sa od umiestnenia mal. detí neskontovala. Pani L. uviedla, že nemá k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté deti vytvorené žiadne podmienky a súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti u maloletých detí. Z hľadiska prognózy v súčasnosti nie sú v životnej situácii matky G. L. dosiahnuté také zásadné zmeny, na základe ktorých by bol možný návrat mal. detí do jej osobnej starostlivosti. Otec Y. L., U. XX.XX.XXXX žije v obci Nižný Tvarožec, v drevenom obydľí so svojou matkou R. L., U. XX.XX.XXXX a jej mal. synom K. L., U. XX.XX.XXXX. Otec mal. detí je dlhodobo nezamestnaný, údajne si hľadá prácu. S maloletými deťmi sa od ich umiestnenia žiadnym spôsobom neskontoval a neprejavil o nich žiadny záujem. Odôvodnil to tým, že s mal. deťmi sa nechce kontaktovať, pretože by mu bolo veľmi smutno. Uviedol, že o mal. deti by sa chcel starať, problém s alkoholom podľa jeho slov nemá. Z vyjadrenia Obce Nižný Tvarožec vyplynulo, že otec mal. detí Y. L. si prácu nehľadá, nie je evidovaný na úrade práce a pravidelne požíva alkohol. Pri komunikácii býva arogantný a niekedy aj agresívny. Napriek tomu, že konkrétne sťažnosti na jeho osobu v súčasnosti nie sú, patrí skôr ku problémovým obyvateľom miestnej rómskej komunity. Na základe všetkých zistených skutočností navrhol, aby súd mal. deťom nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Svidník.

11. Na pojednávaní dňa 23.8.2022 kolízna opatrovníčka udávala, že navrhuje, aby deti boli zverené do ústavnej starostlivosti v CDR Svidník, kde sú umiestnené na základe neodkladného opatrenia, deti boli teraz na prázdninovom pobyte, ale už sú naspäť. Stará matka sa vyjadrila, že si ich teraz nechce nechať, lebo sama má teraz problémy zdravotné, podmienky sú nevyhovujúce. Bol tam aj otec s partnerkou, ktorá čaká dieťa. Otec žije neusporiadaný život, strieda partnerky, nepracuje, nie je evidovaný. Je agresívny, požíva alkohol. Spolužitie tam s deťmi by bolo z tohto dôvodu nevhodné. Matka sa dostavila na úrad 8.8.2022 s mal. Sárrou. Uviedla, že pracuje v Plzni, má tam partnera, ktorý je bulhar, žije v podnájme a pracuje tam. Bola s ňou aj mal. Sára, ale nechcela tam byť, tak ju matka priviezla späť, prišla to oznámiť. O tieto deti sa nezaujímal. Zariadenie ju kontaktuje len na podnet detí cez Messenger. Matka tam má svoj život.

12. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa § 54 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine, ZR) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd

povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

14. Podľa § 54 ods. 2 cit. zák. súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

15. Podľa § 54 ods. 4 cit. zák. ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

16. Podľa § 54 ods. 5 cit. zák. súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

17. Podľa § 55 cit. zák. súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

18. Podľa § 81 cit. zák. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 62 ods. 1 - 3 cit. zák. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 5 cit. zák. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 26 cit. zák. ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že sú tu dôvody, pre ktoré je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť u maloletých detí L., resp. zabezpečiť kontinuitu pobytu maloletých v zariadení Centra pre deti a rodiny Svidník, kde sa momentálne nachádzajú na základe nariadeného neodkladného

opatrenia tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 1P/136/2021. S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade sú zdravý a priaznivý vývoj, riadna výchova a starostlivosť o maloleté deti L. ohrozené a preto je nevyhnutný ich ďalší pobyt v tomto zariadení, ktoré zabezpečí ich výživu, starostlivosť a výchovu v adekvátnom rozsahu a hlavne primeranú veku maloletých. Rodičia nevykonávajú starostlivosť o maloletých, keďže maloletí sú po rozvode manželstva ich rodičov zverení do náhradnej osobnej starostlivosti R. L.. Avšak ako vyplýva zo šetrení navrhovateľa, aj R. L. zanedbávala starostlivosť o maloletých, nezabezpečovala im všetky potreby tak, ako bola povinná v zmysle súdneho rozhodnutia a Zákona o rodine, čo viedlo k nariadeniu neodkladného opatrenia. Momentálne stará matka nemá vhodné podmienky na starostlivosť o maloletých a to skrz ich otca, ktorý holduje alkoholu, ako aj jej zdravotných problémov. Rodičia zanedbávajú výchovu a starostlivosť detí, aká sa od nich očakáva a vôbec neplnia svoje povinnosti vyplývajúce z ust. Zákona o rodine. Otec žije neusporiadaný život, strieda partnerky, nepracuje, nie je evidovaný. Je agresívny, požíva alkohol. Spolužitie s deťmi by bolo z tohto dôvodu nevhodné. Matka žije v Plzni s novým partnerom, o deti sa nezaujíma, má tam nový život. Zariadenie ju kontaktuje len na podnet detí cez Messenger. Rovnako nebola zistená fyzická osoba, ktorá by mohla zabezpečovať aspoň dočasnú náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých. Maloletí potrebujú adekvátnu starostlivosť a sú na takúto starostlivosť odkázaní a preto je ich zverenie do Centra pre deti a rodinu Svidník potrebné a nevyhnutné a je v ich záujme.

24. Vzhľadom na uvedené súd nariadil ústavnú starostlivosť u maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L.L., U.. XX.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Takéto rozhodnutie je v záujme maloletých, lebo je potrebné zabezpečiť ich riadnu starostlivosť a výchovu. Týmto došlo k zmene pôvodného rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Bardejov Okresného súdu Bardejov zo dňa 30.9.2021, č.k. 4P/165/2020-50 v jeho výroku o zverení maloletých E. L., U.. XX.X.XXXX, A. L., U.. XX.X.XXXX K. G. L., U.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti R. L., U.. XX.X.XXXX, bytom U. F. XX a vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým.

25. Matka a otec maloletých sú povinní plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima v zmysle § 62 ods. 3 ZR (vzhľadom k nezisteným pomerom rodičov, otec je nezamestnaný, nepracujúci, neevidovaný, matka bývajúca v ČR) k rukám CDR Svidník (§ 81 ZR).

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

27. Postupom podľa § 363 CMP súd rozhodne aj zrušení uznesenia Okresného súdu Bardejov č.k. 1P/136/2021-9 zo dňa 27.12.2021 o nariadení neodkladného opatrenia, avšak až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, keďže je proti nemu prípustné odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.